

višini se vaš hrib nahaja in kakšno drevje imate sedaj zasjeno.

M. G. B. D.

Pojdite k gospodu župniku ali pa k gospodu nadučitelju in prosite ga, naj vam naredi prošnjo, glasečo se na »Dečje zavetišče v Mariboru«.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 8. novembra 1930 so pripeljali špeharji na 60 vozeh 157 komadov zaklanih svinj, — kmetje 50 voz krompirja, 4 čebule, 41 zelja, 4 otave in 3 škopa. Svinjsko meso je bilo po 15—27 Din, špeh 17, krompir 0.75—1.50, čebula 2.50, zelje 0.50—1, otava 75—85, slama 50—60. Pšenica 2—2.50, ječmen 1.50—1.75, oves 1.25—1.50, koruza 2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50—3.50, kokoš 30—40, piščanci 25—30, raca 30—40, gos 60—80, puran 60—90, divji zajec 35—48, domači 8—40, sveži kostanj 2—3, pečeni 6. Česen 18, kislo zelje 4, kisle repa 2, gobe 1—2. Jabolka 3—8, bruske 6—12, suhe slive 1—12, grozdje 6—14. Mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 30, jajca 1.25—1.75, med 15—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 7. novembra 1930 se je pripeljalo 515 svinj. Cene so bile sledeče. Mladi prašiči 5—8 tednov stari eden po 60—100 Din, 7—9 tednov stari po 120—180 Din, 3—4 mesece stari po 220—300 Din, 5—7 tednov stari po 400—450 Din, 8—10 mesecev stari po 540—650 Din, 1 leto stari po 900—1150 Din, 1 kg žive teže 10—13 Din, 1 kg mrtve teže 14—15 Din. Prodalo se je 227 komadov.

*

Vprašanja in odgovori.

Naši čitatelji so gotovo že opazili, da ima »Slov. Gospodar« stalno v vsaki številki tudi oddelek: Vprašanja in odgovori. Splošna in vsestransko zanimiva vprašanja se objavljajo, na zasebna vprašanja in kjer naročnik želi, da se odgovor ne objavi, pa se odgovarja dotičnemu pismeno.

Da je ta oddelek zelo koristen našim naročnikom, kažejo zahvalna pisma, ki nam povedo, koliko si ljudje prihranijo nepotrebnih potov in izdatkov, ker dobijo

potom svojega lista potrebno navodilo. Da je ta oddelek potreben, pa kaže dejstvo, da je vsaki dan več teh vprašanj. V bodoče pa opozarjamo na sledeče:

1. Odgovarja se samo naročnikom. Kdor ni naročen, pač ne more zahtevati od »Slov. Gospodarja«, da bi mu šel tako na roko.

2. Kdor hoče imeti pismen odgovor, mora priložiti znamko za odgovor, ker bi sicer moralo uredništvo več izdajati samo na znamkah, kar dobi na naročnini.

Ako kdo misli, da je to delo, odgovarjati na različna vprašanja, lahko delo, se pač zelo moti. Tudi žrtve »Slov. Gospodarja« ne bodo majhne. Vse to naj upoštevajo predvsem tisti, katerim se je z odgovori ustreglo ter naj bodo zvesti agitatorji našega lista. Čimbolj bo list razširjen, tem več bo lahko še storil za svoje naročnike.

Kadar te kak znanec in prijatelj vpraša za svet, pa ne veš, kaj bi mu svetoval, reci mu, naj se naroči na »Slov. Gospodarja«, ako še ni, pa naj pošlje svoje vprašanje na uredništvo, pa bo prejel točno navodilo.

Prijatelji »Slov. Gospodarja«, ko boste komu prigovarjali, da naj za zimski čas naroči »Slov. Gospodarja«, recite mu tudi to, da je najbolje, naročiti se celoletno, da je potem tudi njihova hiša od »Slov. Gospodarja« zavarovana za Din 1000.— v slučaju požara.

Na vsaki pošti dobite položnico, napišite ček. št. 10.603 in pošljite celoletno naročnino Din 32.—, ali pa pišite po dopisnici na upravo »Slov. Gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

NAŠA DRUŠTVA

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE V MARIBORU.

Prosvetna zveza v Mariboru naznaja vsem včlanjenim društvom, da se njeni občni zbor vrši v četrtek dne 27. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani Zadrúžne gospodarske banke. Prošnja za uvelično vožnjo zvezam

mladeničev in deklet je ugodno rešena ter plačajo ti udeleženci občnega zbora pol cene za vožnjo po železnici. — Društva naj določijo svoje delegate in zastopnike mladinskih odsekov.

Mladeniška Marijina družba frančiškanske župnije v Mariboru priredi v nedeljo dne 16. novembra gledališko predstavo: »Venancija«, ki nam v petih dejanjih kaže junaško borbo krščanskega dečka v raznovrstnih spletkah poganstva in njegovo junaško, mučeniško smrt. Predstava se vrši ob pol petih popoldne v dvorani Zadrúžne gospodarske banke poleg frančiškanske cerkve.

Št. Janž na Dravskem polju. Na Vseh svetnikov dan smo ponovili igro »Miklovo Zalog«. Dasi je bil obisk že pri prvi predstavi zelo lep, se je sedaj še povečal, kajti prišli so tudi takšni, ki še naših iger sploh niso videli. Dobro uspela prva predstava je bila najlepša reklama za drugo. Tudi igralci so rešili svoje vloge prav dobro, še boljše kot prvič. Občinstvu je posebno ugajala uloga Anice, ker je igrala s pravim čustvom. Ali ima naše kmečko ljudstvo razumevanje za igre? — Ali si res želi samo šaljivih prizorov in burk, kakor govorijo nekateri, ki ne poznajo kmečke duše? Pri nas se je pokazalo, da tudi kmečko ljudstvo ljubi drame in tragedije, razume njih vsebino, s pozornostjo sledi dejanju in na obrazih se pozna njih notranje čustvo in sodelovanje z duhom. V teh uricah pozabijo malo na vsakdanje skrb in delo in se zamislijo v igro, ki predstavlja dostikrat njih življenje in jim daje pravih vzgledov. Med odmorji je zapel novi zbor naših požarnikov. Hvalevredno, da so si fantje zaželeli boljšega petja in lepših pesmi! Naš gospod organist Colnarič je z veseljem uslišal njih prošnjo, naj jih vodi in z vztrajnostjo in marljivostjo so že dosegli lepe uspehe. Tudi naš kmečki fantje se lahko naučijo lepih pesmi, samo treba je potrpežljivosti. Ali ni sedaj veliko bolj prijetno, ko si vaški fantje zapojejo lepo narodno, včasih tudi umetno pesem? Pošten fant ne mara več za ničvredno pesem. Fantje, posnemajte, in si snujte svoje zборе pod pravišnim vodstvom! — Pripravlja se igra »Mlinar in njegova hči« za 8. decembra. Ne zamudite prilike in oglejte si to lepo narodno igro! Igralci, potrudite se, da nas boste dne 8. decembra spet presenetili s svojim nastopom. Saj to je v vašo korist in vašega društva!

Sv. Janž na Dravskem polju. V nedeljo 16. novembra bo v Društvenem domu po službi božji in po večernicah skiptično predavanje

Vsak mesec

Din 13.—

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezanimiv zvezek

po Din 13.—

Naročajo

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

»Mogoče je to,« reče po kratkem molku Calucci, »s tem pa drugi niso izven krivde. Tako govorite sedaj, grofica Zrinjska, ko drugih ni tukaj.«

»O, slabo me poznate. Kar govorim tukaj, si upam povedati v navzočnosti vsakega osumljenca. Postavite me pred grofa Tatenbaha in slišali bote isto.«

Komisarju Calucci je prišel ta predlog kakor nalašč. Nadejal se je, da bi se o priliki snidenja dveh oseb, ki ju veže med seboj srčna ljubezen, mogle zvedeti takšne stvari, ki so važne za nadaljnji potek preiskave in bi mogle nuditi boljši vpogled v ustroj zarote.

»Da, grofica Zrinjska, vaši želji se bo ugodilo. Jutri se vrši vaše zaslišanje v navzočnosti grofa Tatenbaha.«

»Hvala vam, to je moja srčna želja,« reče grofica Zrinjska vsa vzradoščena.

...

Bilo je početkom meseca oktobra 1673. Goste megle, ki so prej zakrivale mesto Gradec s Schlossbergom vred, so zbežale pred ogrevajočimi solničnimi žarki dalje proti severu v ozko Mursko dolino. Zlato solnce je poljubljalo s svo-

jimi še vedno toplimi žarki naravo, ki se je že odevala v jesensko oblačilo.

Nekega dne početkom oktobra se dopoldno nagloma odprejo vrata celice grofa Tatenbaha. Med durmi se je prikazal jetnikar Jurij Vamprecht, ki je odvedel jetnika, ne da bi kaj spregovoril. Peljal ga je po dolgem hodniku ter ga spremil v večjo sobo, kjer so se vršila zasliševanja komisarja Calucci.

Ta je že sedel z resnim obrazom za s črnim prtom pokrito mizo, zraven njega pisar, pred njim je ležal debel zvezek zapiskov o tej zarotniški zadevi. Grof Tatenbah se postavi pred komisarja, kakor bi hotel vprašati, kaj hoče od njega.

Komisar ne spregovori besede, ampak samo pozvoni. Zunaj se slišijo koraki, vrata se odprejo, in v sobo stopi grofica Zrinjska, za njo pa stražnik.

Bliskoma se obrne grof Tatenbah, kakor da bi mu rekel notranji glas:

Sedaj vidiš še enkrat njo, po kateri hrepeni tvoje srce.

Oba jetnika se zdrzneta, za trenutek nastane molk. Nikdo od njiju ne more spregovoriti besede, samo gledala sta se. Pogled pa ni več tisti

o nastanku in o zgodovini lurske božje poti. Predava gospa M. Stupica.

Središče ob Dravi. Ker se radi tehničnih nepredvidenih ovir ni moglo vršiti minulo nedeljo predavanje o Koroški in Koroščih, se je isto preložilo na nedeljo dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer. Predavanje spremlja 75 lepih skriptičnih slik in bo tudi zelo zanimivo. Vstopnine ni. Radi precejšnjih režijskih stroškov se hvaležno sprejemajo prostovoljni prispevki. Torej na svidenje v nedeljo na koroškem večeru v Društvenem domu!

Polzela. Ljudski oder priredi prihodnjo nedeljo dne 23. novembra v dvorani g. Cimpermana tri veseloligre v petih dejanjih. Igre so polne zdravega humorja in radi tega ustvarjajo pri občinstvu izredno veselo razpoloženje. Pri nas se te igre prvič uprizarjajo in so glede na način igranja popolna novost. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina 10, 7 in 4 Din. Vabljeni vsi! — Odbor.

Polzela. Ponovno vabimo vse, ki se zanimajo za stavbo Društvenega doma na Polzeli, da se sestanek v nedeljo dne 16. novembra po prvi sv. maši pri g. Cizeju sigurno udeležijo. — Odbor.

Konjice. V tekočem mesecu nas zapustijo tri učiteljske moči in to gđe. Lea Rott in Ela Rott, obe iz dekleške osnovne šole, ter učitelj gospod Jakob Stejančič. Odhajajoči so vsled vestnosti v stanovski službi in naklonjenosti pri delu v raznih prosvetnih organizacijah uživali splošno priljubljenost prebivalstva. Ločitev sama ne bo omajala vezi, temveč bo ohranila hvaležen spomin na delavne moči, katerim kličemo za trud in delo, storjeno za ljudsko izobrazbo in vzgojo, najiskrenejšo zahvalo! — Meseca oktobra se je vršil 28. redni občni zbor Katoliškega izobraževalnega društva. Poročila, ki so se podala, so zanimiva zlasti prosvetnega dela za šolo odrasle mladine. Društveno delo se je delilo na razne odseke, in malo je bilo dni, ob katerih bi ne bili zasedeni prostori z izobrazbo željno mladino. Ni bila lahka zaposlitev nad 300 članov in članic, vendar vsled zavednosti članstva in delavnosti odbora je šlo preko vseh ovir. Poleg številnih poučnih predavanj se je našla zaposlitev v dramatik, petju, v godbenem odseku, šahovskem klubu itd. Dramatičnih predstav je bilo v tekočem letu 18. Požrtvovalnost sodelujočih se vidi iz tega, ker je trebalo k temu 84 igralni hvaj ter da je sodelovalo ne vstevši razne deklamatorje in štatiste nad 220 oseb. Uspeh je bil z ozirom, da so bili med igralci po večini kmečki fantje in dekleta, vedno naravnost presenetljiv. Do krepkega razvoja je prišel pevski zbor in

društveni orkester. Prvi šteje 50 oseb ter je imel nad 60 pevskih vaj. Z dvema pevskima koncertoma ter še ob raznih drugih društvenih prilikah so nam z lepo pesmijo nudili nebroj prijetnega užitka. Kar se tiče društvene knjižnice, se je izposodilo 1650 knjig. Izredno agilno je deloval časnikarski odsek. Žal, da se ni mogla podati natančna štatistika časopisja, ki prihaja v župnijo, vendar nas to, kar smo slišali, zadovoljuje. Informativnega časopisja prihaja 390 izvodov, mladinsko-vzgojnih listov 102 izvodov in nabožnih listov 450 izvodov. Med informativnim časopisjem zavzema prvo mesto »Slov. Gospodar«, med nabožnim pa »Nedelja«. Ako bi se prištel razni nepoznani naročniki in druge leposlovne revije, se sme ceniti število časopisja z verskim obeležjem nad 1200 izvodov, tako da pride na vsakega 5. prebivalca v župniji po 6 katoliški časopis. Številke povedo, kako je priljubljen dober krščanski list in kaj zmora požrtvovalnost vnetih sotrudnikov. Priznanje, ki ga zasluži društvo, treba oceniti z besedami društvenega predsednika: »Je to prva in najdelavnejša kulturna institucija v naši župniji, visoka šola naše mladine, ognjišče in žarišče prave družinske in narodoljubne vzgoje. Vse delo, oprto na zakone Večnega, pa je jamstvo, da se iz posameznih kamenčkov doprinaša k zgradbi blagostanja posameznika, naroda in države.« Deloma stari na novo izvoljeni odbor nam obeta s pomočjo zavednega članstva nadomestiti izgube, ki so nas doletele z nekaterimi premetitvami ter dovesti društvo do novih, še lepših uspehov.

Sv. Benedikt v Slov. goricih. Tukašnje Katoliško izobraževalno društvo vprizori v nedeljo dne 23. novembra, popoldne po večerh v Društvenem domu Meškovo trodejanko »Na smrt obsojen?« Uljudno vabljeni! — Odbor.

DOPISI

Medžimurje. Ker je dosegel naš list precejšnje število naročnikov tudi v obmejnih okrajih Slovenije, prav posebno pa pri naših Medžimurcih, smo uvideli, da bo treba objavljati poročila in novice tudi iz Medžimurja. — Pred nedavnim smo dosegli, da se je tudi na Medžimurje raztegnila 1000dinarska podpora, ki jo dobijo naročniki »Slov. Gos-

Ženska brada

in nadležni lasje pod pazduho, na rokah in nogah se odstrani hitro z CITO-kuro. Posebno na obrazu in na nogah, ki jih pokrije le tanka svilena nogavica, vzbujajo ti nadležni lasje neprijetno pozornost ter Vas mnogokrat spravljajo v zadrego. CITO odstrani rast neželenih las v par sekundah, garantirano brez bolečin in brez nevarnosti radikalno in za vedno. Gospa T. piše: »Počutil sem srečno, odkar mi je CITO — sovražnik las uničil korenine za rast nadležnih las.« — Uporabljivo je tudi za gospode. Razira brez mila, brez vode in brez aparata. Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 25.—. **Dr. Nic. Kemény, Košice D, Postfach 12/M, 28 Cechoslavakei. 1294**

podarja, ako jim pogori stanovanjska hiša. Prepričani smo, da se bodo uverili Medžimurci, da je »Slovenski Gospodar« oni časopis, ki jim nudi velike ugodnosti. Zatorej v vsako medžimursko hišo le »Slovenskega Gospodarja«!

Strigova. Lepo našo prirodo krasijo naši vinogradi, ki krepčajo trudapolno ljudstvo s svojo sladko kapljico in ga spodbujajo k delu. Naši ljudje se pa včasih preveč radi poigravajo s tem božjim darom. Vsled tega pride čestokrat pri njihovem: »Hajdimo, da se kucnemo i zaboravimo naše tuge«, do velikih nesreč. Kajti kar je sladko in mamljivo, ima tudi strup v sebi. Človek, ki je omamljen od alkohola, je pripravljen storiti marsikaj, kar v treznosti ne bi gotovo niti pomislil. V takem stanju se je sporekel naš dobri Prekmurec Stefan s svojo ženo Marijo in jo udaril tako močno po glavi, da je obležala takoj v nezavesti. Stefan je zapustil hišo mirno, kakor da se ne bi nič zgodilo. Domači so seveda mislili, da je odšel spat. Ker pa ga drugi dan ni bilo po njegovi navadi po skodelico kave, je zaskrbelo gospodarja. Zato je odšel, da bi ga polskal. Po dolgem iskanju ga zapazi, stoječega zraven drevesa. Gra blizje in na svoje veliko presenečenje zapazi, da se je Stefanovega vratu tesno oprijemala vrv, ki si jo je prejšnjo noč sam zadržnil. Posledice alkohola!

Banfi. Mladi, še neoženjeni Stefan že dalje časa bolehuje na padavici (božjasti), je odšel v noči pred Vsemi svetniki ven, ko so ostali najlepše počivali. Gospodar, ki ga je sicer slišal, si je mislil, da je zapustil Stefan sobo vsled svoje potrebe, in se ni bogvedi kaj za to zmenil, posebno pa radi dežja, ki je zunaj silovito lomastil. Ko je prišel ven, se je postal Stefan padavica. Padel je tako neopretno, da ni več vstal.

kakor je bil nekda, poln veselja in hrepenenja, otožnost in žalost se je brala obema v očeh.

A le trenutek je trajal ta nemi prizor.

»Erazem Tatenbah, odpusti mi,« vzklikne grofica Zrinjska, ki je pred nekaterimi trenutki stopila v dvorano samozavestna in ponosna ter se zgrudi pred ljubljanim prijateljem na tla.

»Vstani, draga,« reče grof Tatenbah mirno in s tolažilnim glasom, »nimam ti ničesar odpustiti. Usoda je hotela, da sva se spoznala. Kar si nameravala, je bila vzvišena misel. Če nisi uspela, je nesreča, za katero nikdo ni odgovoren.«

»O, ne govori tako, dragi,« zakliče grofica Zrinjska, »jaz sama sem vsega kriva. Jaz sem te pahnila v nesrečo. Storila pa sem vse, ker sem vedno imela tvojo srečo pred očmi, ker sem te ljubila iz dna srca. Sedaj sem bridko kaznovana, ker vidim, koliko trpiš.«

»Ne govori o tem. Ako sem dobil sive lase in se mi je telo posušilo ter mi je obraz obledel, sem to zaslužil. Vse to me ne more ovirati, da ne bi hodil naprej po poti, odkoder ni vrnitve. Vse sem rad pretrpel ter bom trpel, saj tvoja iskrena ljubezen me je tako osrečevala in mi svetila v vseh temnih, težkih urah.«

»O, ne omenjaj smrti! Ti moraš živeti, ne za mene, ampak za svojo družino. Poravnati hočem vso krivdo, ki sem jo storila. Ne, ne, Erazem, ti ne smeš umreti, tvoje življenje je dragoceno! Jaz bom umrla za tebe, ki sem te pahnila v brezno pogube; prišla sem, da te rešim.«

»Za me ni več rešitve, draga Katarina. Jaz sam sem kriv, zato hočem tudi trpeti. Vsaka krivica mora biti poravnana, tako tudi ta, ako je hrepenenje po osvoboditvi domovine tujega, ne-ljubega jarma sploh krivica.«

»Ne, nisi grešil,« vzklikne grofica, »ravnaš si z najboljšim namenom.«

»Zato se ne bojim smrti, saj ona pride prej ali slej po nas. Ako umrem zato, ker sem bil z vami, ne bo moja smrt pozabljena.«

Komisar Calucci je gledal nemo ta prizor nekaj časa. Nato se je spomnil, zakaj je poklical grofico Zrinjsko. Pozove jo s strogim glasom.

»Grofica Zrinjska, sedaj imate priliko, da poveste vse, kar ste hoteli storiti. Sedaj govorite.«

Grofica Zrinjska pa ni odgovorila. Žalostno je gledala grofa in stala je nekaj časa nepremična. Nato je zakrila obraz z rokama ter se zgrudila glasno ihtec na tla.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in poročilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila o Mariboru, Koroška c. 5